

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 85.

25de Møde.

Lovrøddagen den 2den Marts.

(Fortf.)

J. M. Hansen (fortsat): Jeg maa paastaae, at der ikke fremkommer nogen saadan Lighed ved dette Lovudkast; der kan ikke siges, dersom dette Lovudkast bliver Lov, at fremkomme fuldstændig Lighed med Hensyn til Beskaffningen, førend den lange Række af Aar er hængaet, der vil medgaae til Amortisering af de udstedte Obligationer. Uligheden vil altsaa i en lang Række af Aar endnu blive bestaaende saaledes, at disse to Classer ikke ere lige beskattede, og den Spaltning, den uhyggelige Tilstand, som flere af de foregaaende Talerere have omtalt, og som ogsaa efter min Erfaring er tilstede i Landet, vil saaledes ogsaa vedblive i en følgende Række af Aar, naar dette Skatteforhold ikke strax indtræder. Foruden dette Punkt vil man maafter paa flere Steder, idetmindste i § 13, see, at der heller ikke efter dette Udcast vil indtræde Lighed i de kommunale Byrder, men det skal jeg for Diebliffet ikke opholde mig ved. Det Gode, vi skulle opnaae ved denne Lov, vil altsaa ikke efter Udcastet fuldstændigt blive opnaaet; det er det Svar, jeg kommer til paa det første Spørgsmaal. Det andet Spørgsmaal er om Krav paa Erstatning; den menneffelige Skarpsindighed har viist sig i sin fulde Glænde ved Behandlingen deraf. Den menneffelige Skarpsindighed har gienemgaaet alle gamle og nyere Love, alle gamle og nyere historiske Værker, alle den menneffelige Kløgt's opfindsomste Grunde, for at godtgjøre en saadan Rets Tilstedeværelse. Jeg mener nu, altid, at det er lidt mistænkeligt, naar man saaledes skal anstrænge den menneffelige Skarpsindighed næsten over sin Evne, for at tilveiebringe et Forsvar for en Sag; allerede dette er mig mistænkeligt, Naar man nævner forskjellige Love, som skulle

give en saadan Ret, saa vil man finde, ved at eftersee dem, at de ikke give denne Ret. En foregaaende Taler, den ærede Rigsdagsmand for Viborg 4de District (Kampmann) har idag udviklet dette. Man ender og vender og dreier Speculationerne, man overlæsser os med vidtløftige statsretlige Forelæsninger, og man lover os flere i den følgende Tid, for at bevise, at Spørgsmaalets Besvarelse fra Retsstandpunktet maa blive bekræftende, medens en Sag, der var saa klar, som man paastaar denne skal være, dog paa en mere ligefrem og jævn Maade maatte lade sig bevise. Jeg troer, at vi med alle disse store Anstrængelser kunne sætte rolig og bestemt en ganske jævn og simpel Betragtning af de forelagte Omstændigheder. Foruden hvad den allerede nævnte Rigsdagsmand (Kampmann) har anført med Hensyn til vor Lovgivning, saa have ogsaa de nyere Undersøgelser, Juristerne have anstillet i Lovgivningen, bragt dem til at finde en Støtte for denne Retspaaastand i Bei-Forordningen af 13de Decbr. 1793 § 26, hvor det hedder: „at de forandrede Regler, som denne Forordning gjorde gjældende med Hensyn til Beskridelsen af de med Beiarbejdet forbundne Udgifter, ingenlunde skulle drages til Følge med Hensyn til den Frihed for Skatter og kommunale Byrder, som tilkommer det frie Hartkorn; jeg siger, man har i den sidste Tid seet dette Lovbud anført som et Beviis for, at der skal tilkomme dem et Retskrav paa hine Friheder. Jeg kan paa ingen Maade see, at der ligger et saadant Beviis i dette Lovsted. Jeg seer meget mere, at der klarligt ligger et Beviis for det Modsatte. Dersom denne Ret var saa uomtvistelig, hvad skulde da bringe Lovgiveren til at udtale i en Anordning, der ikke angaaer Spørgsmaal om Skattelettelsen, at den dog ikke ved denne Anordning maatte betragtes som ophævet? Hvad skulde bringe Lovgiveren dertil, naar det en-